

Nova tovarna — novi programi

(rr) Delavci Iskre Elementi, toz Keramika so po dolgih letih naporov in odrekanih, ki jih je od zaposlenih zahtevala naložba, le dočakali selitev v sodobne proizvodne prostore, kjer je delo zaživel povsem drugače. Utesnjeni prostori, hrup, prah in vročina so zelo oteževali normalen potek dela v stari tovarni v Vižmarjah, kar je tudi načelno zdravje delavcev v proizvodnji. Zastarele stroji in omejene proizvodne zmogljivosti pa kolektivni niso dovoljevali večjih korakov naprej.

Strokovnjaki, ki so s plodnim razvojnim delom ob pomoči kolegov z Inštituta Jožef Stefan večkrat prehiteli materialne možnosti, so z realizacijo naložbe pridobili nujno potrebno osnovo za nadaljnje izpopolnjevanje že obstoječih programov, odpira pa se tudi neizmerno področje za osvajanje novih programov tehnične in elektronske keramike.

Nova tovarna meri 60 x 40 m, s tem da je polovica tovarne že dodelane, druga polovica bo pozneje, saj gre za fazni način gradnje. Ta drugi del (ca. 1800 m²) tvori pokrito skladišče, ki se bo v letu 1986 spremenilo v proizvodno halo, takrat pa bo možna popolna selitev iz Vižmarj. V novih prostorih je za zdaj proizvodnja varistorja, korundne keramike, steklastih izdelkov, sonde, VF keramike, uvaja pa se proizvodnja piezo keramike.

Po obsegu in finančnem angažiranju predstavlja ta naložba le skromen začetek vsebinsko izredno bogate in pomembne proizvodnje za slovenski in jugoslovanski prostor ter izvoz. Naložba je vredna nekaj manj kot 400 milijonov din in je namenjena predvsem proizvodnji elektronskih elementov, proizvodnji elementov za elektroniko in proizvodnji zahtevne tehnične keramike.

Po številu kosov je proizvodnja v letu 1985, 86 in 87 manjša kot v letu 1984, ko so proizvedli 800 milijonov kosov raznih izdelkov. Spreminja se namreč struktura, tako da opuščajo proizvode, ki so uvozno odvisni in manj akumulativni in uvajajo proizvode z več vložene znanja, manj odvisne od uvoza, z visoko akumulacijo in možnostjo večjega izvoza. V letu 1985 so na ta način že prestrukturirali 30 % proizvodnje, z uvedbo varistorjev v letu 1985 in 1986 jih čaka še druga faza keramike — piezo in korundnih substratov.

O razlogih, ki so jih vodili v vlaganje v prostore, opremo in razvoj novih programov, nam je Otmar Zom, direktor TOZD Keramika, povedal naslednje: »Nova tovarna Iskre Keramike predstavlja osnovo za hitro in kvalitetno osvajanje novih programov. Dosedanje dvaintridesetletno delo v stari in neustrezni tovarni ter še dodatno na dveh proizvodnih in šestih skladiščnih lokacijah, je zaviralo realizacijo že osvojenih proizvodnih programov.

Do leta 1981 je Keramika proizvajala le za Iskrine Elemente in sicer nosilce za upore in kondenzatorsko VF keramiko. Z odpiranjem na trg se je pričel širiti tudi obseg proizvodnje in programov. To je bila osnova, da smo se odločili za vlaganje. V okviru in-

dustrije elementov potrebujejo v večji ali manjši meri keramične proizvode za svojo proizvodnjo že v šestih tovarnah, v okviru SOZD Iskra še v 10 ter v okviru SFRJ doslej v 220. Eden izmed osnovnih odločitvenih kriterijev za naložbo je bil tudi izvoz, saj je poraba naših izdelkov v tujini bolj razširjena kot v domovini.

Vsa proizvodnja in razvoj so plod lastnega znanja sodelavcev na inštitutih, še zlasti na IJS. Naša tovarna šteje 190 delavcev, od tega jih je 14 inženirjev in tehnikov kemije, kar nam daje solidno osnovo za bodoče delo. Ker je znanje naše, obvladamo tudi tehnologije.

V Jugoslaviji je Iskra v proizvodnji elektronske in delno tudi visoko zahtevne tehnične keramike vodilna. To mesto, ki jo ima v Iskri, pa še zdaleč ni tisto, kar bi si želeli.

Ta naložba predstavlja začetek novega obdobja na področju elektronske in tehnične keramike, ki je v svetu uvrščena v sam vrh industrijskih panog z največjo stopnjo rasti.

V Keramiki se nikoli niso zapirali vase, kajti že vrsto let vzdržujejo stike z zunanjimi institucijami, tovarnami in seveda z mnogimi Iskrinimi kolektivi. Sodelovanje poteka v smislu skupnega razvojnega dela, medsebojne izmenjave izkušenj in ne nazadnje tudi poslovne povezanosti.

Sprejem za predstavnike verskih skupnosti

Komisija za odnose z verskimi skupnostmi in KO za urejanje odnosov med samoupravno družbo in verskimi skupnostmi pri OK SZDL. Šiška so za predstavnike verskih skupnosti na območju šišenske občine priredili vsakoletno že tradicionalno novoletno srečanje, na katerem so izmenjali mnenja o dosežkih ter o odprtih vprašanjih pri urejanju odnosov med samoupravno socialistično družbo in verskimi skup-

nostmi. Zbranim gostom sta o sedanjem trenutku in gospodarskih gibanjih ter dosežkih na območju naše občine spregovorila predsednica SO Anka Tominšek in predsednik IS SO Peter Hočevar. V sproščnem tovariškem vzdušju so bile izmenjane mnoge izkušnje tako o verskih vprašanjih kot tudi medsebojnih vezeh kot temelju dobrih medsebojnih stikov in utrjevanja bratstva in enotnosti.

Jože Čurfin

NAŠI KLICAJI!!!

Komu gre slabo?

Človeku se kar zvrtil v glavi, ko prebira razne številke o gospodarskih gibanjih — pa ne samo zato, ker bi bile tako visoke, pač pa zato, ker so razmerja prešla vsako razumno mejo. Inflacija narašča po stopnji, ki jo bomo kmalu označevali s trišteviličnimi številkami, razne oblike porabe tudi skokovito naraščajo, po drugi strani pa so številke o recimo porastu obsega industrijske proizvodnje prav mizerne, še posebej pa o produktivnosti.

A da ne bomo samo načelni, pogledjmo nekaj številok. V letu 1985 se je obseg industrijske proizvodnje v Jugoslaviji z letom poprej povečal za 27,7 odstotka, vendar pa se je ob tem zaposlenost v družbenem sektorju povečala za 2,8 odstotka, statistiki pa so izračunali, da se je zaradi tega delovna storilnost v industriji zmanjšala za pol odstotka, celotna družbena produktivnost pa kar za 1,5 odstotka. Tako je sedaj tudi statistično dokazano, da vse lepe parole, kako moramo več in bolje delati, ostajajo še naprej zgolj na papirju, kajti kruta realnost je povsem drugačna. Zakaj je temu tako, je seveda sila nehvaležno odgovarjati, a očitno je eden glavnih vzrokov v nagrajevanju zaposlenih. Še vedno namreč vse prevečkrat velja, da so delavci nagrajevani glede na svoj položaj, ne pa po neposrednih delovnih učinkih, to pa seveda zmanjšuje motiviranost za delo, končna posledica pa so podatki o produktivnosti. Kot drugi razlog za padanje produktivnosti bi verjetno lahko šteli tudi dejstvo, da ponekod še vedno zaposlujejo zato, da so ljudje zaposleni, ne pa tudi, da imajo delo. Kljub temu pa se je število tistih, ki iščejo delo, lani v primerjavi z letom 1984 povečalo kar za 6,7 odstotka in jih je sedaj po uradnih podatkih že kar milijon 40.000.

Ob teh podatkih o nezaposlenih pa je še bolj zgovorno dejstvo, da je bil obseg kmetijske proizvodnje lani kar za 7,1 odstotka manjši kot v letu 1984. Trdijo, da so to predvsem posledice suše in drugih vremenskih nevišečnosti. Saj bi temu celo verjeli, če ne bi bilo pri nas vedno kaj narobe: enkrat je suša, drugič so poplave, tretjič je toča in tako naprej. Ob vsem tem pa pozabljam, da smo vendarle vložili izredno veliko sredstev v razne melioracije in namakalne sisteme, da so vsaj ponekod zgrajeni sistemi za obrambo pred točo, da naj bi ponovno uvedli regresiranje cene umetnih gnojil in podobno. Še bolj ilustrativno je, da je veliko obdelovalne zemlje neobdelane (podatki so različni, a manjši kot 700.000 hektarov ni nobeden) in da je nihče niti noče obdelovati. Se vam ne zdi malce presenetljivo, da je več kot milijon ljudi brez dela, skoraj toliko pa je tudi neobdelane zemlje. Tole res ne bo odslikalo povsem dejanskega stanja, a enostaven račun, da bi en nezaposlen lahko obdeloval hektar zemlje, veliko pove.

In kaj naj bo sklep vsega tega? Da tudi nezaposlenim očitno še ne gre tako slabo, da bi morali delati. Res malce komično, a predvsem zelo in tragikomično.